

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **Bc. L. J.**, zast. advokátem JUDr. Jaroslavem Puklem, se sídlem AK ve Veselí nad Moravou, Svatoplukova 519, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, Žerotínovo nám. 3/5, Brno, o vyloučení soudce Nejvyššího správního soudu JUDr. Michala Mazance z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 8 As 112/2013,

t a k t o :

Soudce Nejvyššího správního soudu JUDr. Michal Mazanec **n e n í** vyloučen z projednávání a rozhodování věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 8 As 112/2013.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností ze dne 30. 12. 2013 se žalovaný (dále „stěžovatel“) domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 11. 2013, č. j. 22 A 15/2013 - 39, (dále „krajský soud“).

Žalobkyně k výzvě Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2014, č. j. 8 As 112/2013 -13, vznesla dne 22. 1. 2014 s odkazem na ust. 8 odst. 1 a 3 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“) námitku podjatosti soudce JUDr. Michala Mazance; pochybnosti o nepodjatosti jmenovaného soudce přitom odůvodňuje tím, že tento byl členem zkušební komise pro odbornou justiční zkoušku. Konstatuje, že soudní spor o splnění povinností zkušební komise, jejímž členem byl i jmenovaný soudce, se doposud vede u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 8 As 3/2013; v tomto dosud neskončeném řízení vystupuje zástupce žalobkyně v pozici žalobce a jmenovaný soudce de facto v pozici žalovaného. Na podjatost JUDr. Michala Mazance bylo poukázáno i v uvedeném řízení, kdy byl soudce z projednávání věci vyloučen. Dle názoru žalobkyně by měl být JUDr. Mazanec vyloučen i ve věci nyní projednávané, resp. by sám měl ve věci svoji podjatost konstatovat a oznámit ji předsedovi soudu.

Vznesená námitka podjatosti byla předložena s vyjádřením soudce JUDr. Michala Mazance předsedovi Nejvyššího správního soudu dne 6. 2. 2014.

Ve svém vyjádření jmenovaný soudce konstatoval, že žalobkyni nezná a nemá k ní žádný vztah, který by zavaděl důvod pochybovat o jeho nepodjatosti, stejně tak nemá žádný vztah k věci – na rozdíl od zmiňované věci 8 Ans 3/2013, ve které sám rozhodoval jako člen zkušební komise, tudíž již od počátku řízení na základě svého souhlasného vyjádření byl z projednávání a rozhodování věci vyloučen a věc byla přidělena jinému soudci; přitom v této věci byl žalobcem sám JUDr. Pukl. V nyní projednávané věci je žalobkyní Bc. J. a JUDr. Pukl ji zastupuje. JUDr. Mazanec dále konstatoval, že subjektivně nevnímá ani jako kvalifikovaný poměr vztah k zástupci žalobkyně, nespátřuje jej ani objektivně. Uvedl, že je členem několika zkušebních komisí Ministerstva spravedlnosti, zkušebního senátu ČAK a rovněž členem komise pro státní závěrečné zkoušky na PFUK; dle jeho záznamů v posledních letech zkoušel přes 250 kandidátů. Za absurdní považuje, že by neúspěch u zkoušky vytvořil takový „poměr“ mezi zkoušejícím a neúspěšným kandidátem, který by pak v témž nebo jiném oboru zakládal podjatost soudce.

Námítka podjatosti není důvodná.

Podle § 8 odst. 1 věta první a třetí s. ř. s. „*soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech*“.

Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu i Ústavního soudu vyplývá, že nestrannost soudce je především subjektivní psychickou kategorií, jež vyjadřuje vnitřní vztah soudce k projednávané věci. Při posuzování námítka podjatosti je však třeba nestrannost vnímat i z hlediska objektivního, tzn. zkoumat, zda skutečně existují objektivní okolnosti, jež vyvolávají oprávněné pochybnosti soudce o jeho nezaujatosti v konkrétním případě. Jak se k této otázce vyjádřil Ústavní soud, vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci má být založeno nikoliv jen na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnosti o nepodjatosti konkrétního soudce; při posuzování této otázky je tedy třeba učinit úvahu, zda – s ohledem na okolnosti případu – lze mít za to, že by soudce podjatý mohl být (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 27. 11. 1996, sp. zn. I. ÚS 167/94, N 127/6 SbNU 429). Otázka podjatosti nemůže být ve všech případech postavena zcela najisto, nicméně rozhodovat o této otázce je nutno vždy na základě existujících objektivních skutečností, které k subjektivním pochybnostem soudce vedou. Platí však, že k vyloučení soudce z projednání a rozhodnutí věci může v zásadě dojít teprve tehdy, když je evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebude moci, nebo schopen, nezávisle a nestranně rozhodovat (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 3. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01, N 98/23 SbNU 11). Podjatost soudce totiž zcela nepochybně zasahuje do ústavního principu zákonného soudce. Institut soudce vychází z premisy nezaujatosti a nestrannosti a jako takový tvoří pilíř demokratické společnosti. Proto vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí věci postupem podle § 8 odst. 1 s. ř. s. lze jen výjimečně a ze skutečně závažných důvodů (blíže k tomu v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003 – 16).

pokračování

Nejvyšší správní soud v souladu s výše uvedenými názory při posuzování dané námitky podjatosti zkoumal, zdali lze mít na základě objektivní úvahy za to, že soudce JUDr. Michal Mazanec by mohl být v dané věci podjatý. Ze shora uvedeného vyjádření soudce plyne, že ze subjektivního hlediska sám nepochybuje o vlastní nestrannosti při rozhodování daného případu, přitom zcela případně poukazuje na rozdíl od žalobkyní zmiňované věci sp. zn. 8 Ans 3/2013, ve které sám rozhodoval jako člen zkušební komise, tudíž již od počátku řízení na základě svého souhlasného vyjádření byl z projednávání a rozhodování věci vyloučen a věc byla přidělena jinému soudci; přitom v této věci byl žalobcem sám JUDr. Pukl. V tomto případě podal podnět ke svému vyloučení pro podjatost sám soudce a věc byla přidělena jinému soudci NSS. V nyní projednávané věci je žalobkyní Bc. J. a JUDr. Pukl ji zastupuje; není tedy rozhodováno o „jeho věci“. Předmět řízení ve věci nyní vedené pod sp. zn. 8 As 112/2013 se přímo nedotýká osoby právního zástupce žalobkyně, tak jak tomu bylo ve zmiňované věci sp. zn. 8 Ans 3/2013; zde nepochybně bylo na místě zabývat se důvodně otázkou, zda by nebylo možné dovozovat pochybnosti o nezaujatém přístupu soudce k řešení případu. Osobu žalobkyně JUDr. Mazanec osobně nezná a nemá žádný poměr k ní ani k projednávané věci. Je zde třeba poukázat na to, že žalobkyně byla uznána vinnou z přestupku proti občanskému soužití, žalovaným ve věci je Krajský úřad Jihomoravského kraje, nelze zde nadto dovodit ani žádnou objektivní spojitost s činností jmenovaného soudce jakožto člena zkušební komise pro odbornou justiční zkoušku.

Nejvyšší správní soud neshledal existenci žádných objektivních okolností, jež by byly s to vyvolávat oprávněné pochybnosti o nezaujatosti JUDr. Michala Mazance, pro které by měl být jmenovaný soudce vyloučen z rozhodování věci žalobkyně vedené pod sp. zn. 8 As 112/2013.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. března 2014

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu